

OVIDIU PODARU

ANCA BOARIU

Drept administrativ

Administrația publică. Actul administrativ

Note de curs și seminar

Ediția a 3-a, revizuită și adăugită

Editura

Hamangiu

REVOCAREA ACTELOR ADMINISTRATIVE

A. Teoria. Fundamentele legale

Revocarea actelor administrative ar trebui să urmeze următoarele reguli, în așa fel încât să fie *garantată respectarea principiilor legalității și al adaptării serviciilor publice*, cât și cel al *securității raporturilor juridice și al încrederii legitime*. Aceste reguli se desprind din art. 1 alin. (6) LCA, dar și din alte texte speciale precum art. 22 din O.G. nr. 43/1997, art. 32 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001, art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997 și altele asemenea, precum și din jurisprudența CEDO.

În ceea ce privește regulile în materia *competenței și a procedurii* aplicabile în cazul revocării actelor administrative, relevante sunt principiile **paralelismului de competență, formă și de procedură** și al **utilității formelor**.

1. Actele normative

Regula: revocarea este permisă *oricând*, cu efecte, în principiu, *pentru viitor (ex nunc)*. *Prin excepție*, efectele revocării se vor produce *retroactiv (ex tunc)* în materia *dreptului contravențional* [excepție reglementată de art. 15 alin. (2) din Constituție]. De asemenea, ar putea fi admisă și revocarea cu efecte retroactive a actelor administrative normative și nelegale.

2. Actele individuale

a) nelegale

(i) favorabile particularului.

i.1. acte emise prin fraudă sau sunt afectate de un viciu grav (destinatar de rea-credință) – revocabile cu efecte pentru trecut (ex tunc);

i.2. acte ale căror efecte se produc continuu/periodic (destinatar de bună credință) – revocabile cu efecte pentru viitor (ex nunc);

i.3. acte ale căror efecte se produc continuu, emise în anumite domenii care impun o protecție sporită a particularului (destinatar de bună-credință): revocabile cu efecte pentru viitor (ex nunc) cu respectarea unui termen de preaviz;

i.4. acte ale căror efecte s-au epuizat (destinatar de bună-credință): irevocabile.

(ii) defavorabile particularului. Regula: revocabile cu efecte pentru trecut (*ex tunc*). Prin excepție, actele ar putea fi menținute dacă interesul public impune acest lucru, însă particularul lezat va fi îndreptățit la o indemnizație *ori* atunci când actul administrativ este irevocabil.

b) legale

(i) favorabile particularului. Regula: irevocabile. Prin **excepție**, se admit unele situații în care un asemenea act ar putea fi revocat cu efecte pentru viitor (*ex nunc*):

i.1. actul conține o clauză de revocare;

i.2. beneficiarul nu execută o sarcină prevăzută în act considerată esențială;

i.3. situația de drept sau de fapt pe care s-a întemeiat s-a schimbat în mod radical;

i.4. există un interes imperativ al societății;

i.5. beneficiarul renunță la dreptul (avantajul) conferit de act.

(ii) *defavorabile particularului.* Regula: irevocabile. Prin excepție, este posibilă revocarea cu efecte pentru viitor (*ex nunc*) în situația schimbării circumstanțelor de fapt ori de drept pe care s-a întemeiat actul.

3. Actele particulare

Regula: revocabile, efectele urmând să se producă *pentru trecut (ex tunc)* în cazul actelor nelegale, respectiv *pentru viitor (ex nunc)* în cazul celor legale.

B. Aplicații practice/Verificarea cunoștințelor

1. Potrivit ChatGPT, „*Actul administrativ este, ca regulă, revocabil de către autoritatea emitentă, însă actele administrative individuale care au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice nu mai pot fi revocate, cu excepțiile prevăzute de lege*”.

Analizați corectitudinea afirmației ChatGPT.

2. În ce condiții poate fi revocat cu efecte *ex tunc* un act administrativ emis la cerere?

3. Care sunt organele administrative care pot revoca o hotărâre a consiliului local, dacă aceasta ar fi un act individual, respectiv normativ?

4. De ce este important, din perspectiva revocării actelor administrative, dacă un asemenea act își produce toate efectele simultan ori, dimpotrivă, produce efecte continue în timp?

5. Arătați ce este un act administrativ colectiv. Dați un exemplu. Arătați cum poate fi acesta revocat de organul emitent.

6. Dați un exemplu concret de act administrativ individual, ilegal, favorabil și revocabil și unul individual, legal, nefavorabil și irevocabil.

7. Arătați care din următoarele acte sunt revocabile (și, în caz afirmativ, cum își produce efectele revocarea)? Argumentați pe scurt:

(a) o autorizație de construire a unei vile care, dintr-o neatenție a arhitectului șef al municipiului, nu respectă planul urbanistic local;

(b) o autorizație de amplasare a unui tonomat de cafea pe holurile Universității, obținută pe o perioadă de 5 ani;

(c) un proces-verbal de aplicare a unei amenzi contravenționale de 100 de lei;

(d) o diplomă de bacalaureat emisă în favoarea lui Sile Patruclase, care a copiat la examenul de limba română, dar a fost descoperit numai după emiterea diplomei;

(e) o decizie a Casei de pensii Cluj prin care numitului Lică Prohod i s-a calculat greșit pensia (cu 100 de lei mai mult), fără ca acestuia să i se poată imputa vreo culpă;

(f) un ordin la prefectului de sancționare a secretarului unui municipiu, emis fără o cercetare prealabilă;

(g) decretul de grațiere a fraților Tataie;

(h) un decret de dizolvare a Parlamentului;

(i) un act administrativ complex, emis la cerere;

(j) o decizie a primului-ministru prin care Ina Micu este demisă din funcția de subprefect al județului Călărași;

(k) o hotărâre de Guvern prin care se stabilește că, de la data de 1 octombrie 2009, toate universitățile de stat din România vor înscrie studenți numai în regim cu taxă;

(l) o dispoziție a primarului municipiului Cluj-Napoca prin care i se acordă *post mortem* numitului Lulu decorația Sfântul Andrei cu spade;

(m) o decizie prin care decanul Facultății de Drept l-a sancționat pe titularul cursului de drept administrativ Ov.P. cu reducerea salariului cu 10% pe o perioadă de 3 luni pe motiv că a formulat subiecte prea dificile la examenul anului I;

(n) o dispoziție a primarului prin care se reglementează contravenții în domeniul curățeniei pe străzile orașului;

(o) o hotărâre de Guvern prin care se acordă cetățenia română lui Dumbo Mutamba, care nu vorbește limba română;

(p) o autorizație de amplasare a unei terase în aer liber pe B-dul Eroilor, pe o perioadă de 5 ani;

(q) o decizie emisă de ANAF (Agenția Națională a Finanțelor Publice) prin care lui Norocel Chioru, câștigătorul la loto al marelui premiu de 12.000.000 de euro, i s-a stabilit un impozit pe venit de 2.000.000 de euro (cota de impunere fiind 16%), iar Norocel a achitat impozitul;

(r) o decizie a unui primar de a nu mai ridica gunoaiele menajere casnice în comuna Soioasa de Jos, din cauza faptului că mai mulți localnici nu și-au plătit taxa de salubritate;

(s) o hotărâre a consiliului local prin care s-a diminuat o taxă specială pentru oficierea căsătoriei în afara programului de lucru al primăriei;

(ș) o dispoziție a primarului prin care Francesco Ferrari a primit o subvenție de căldură de 300 de lei/lună, dacă după două luni de la emiterea acesteia se descoperă (analizându-se încă o dată actele depuse de X.) că acesta nu îndeplinește condițiile venitului maxim lunar de 300 de lei/lună, respectiv a cetățeniei române, condiții afișate anterior la sediul primăriei;

(t) o dispoziție a primarului municipiului Cluj-Napoca prin care Piața Lucian Blaga își schimbă numele în Piața Fidel Castro;

(t) o hotărâre de consiliu local pe care nu este aplicată ștampila și nici nu are număr de ieșire, prin care o suprafață de teren din domeniul public (Piața Avram Iancu) este atribuită în folosință Crucii Roșii, pentru a se amplasa acolo, pe perioada verii, un punct de prim-ajutor împotriva caniculei;

(u) un act intitulat „dispoziție” prin care ministrul administrației și internelor îl numește în funcția de prefect al județului Ialomița pe D. Fectu;

(v) un act semnat de primar care poartă denumirea de „hotărâre” și căruia îi lipsesc antetul și ștampila și nici nu e contrasemnat de către viceprimar, prin care lui Anti Socialu i s-a acordat o locuință socială pe perioadă nedeterminată;

(w) o hotărâre de Guvern prin care X., prefect al județului Arad, numit politic în funcție, a fost demis pentru că a dat unele declarații incompatibile cu programul de Guvernare;

(x) o hotărâre a consiliului local prin care s-a repartizat unica locuință socială a comunei către X., în condițiile în care au fost doi solicitanți, X. și Y., iar punctajul lui X. a fost greșit calculat, funcționarul însărcinat cu analiza dosarelor confundând masteratul lui X. cu un doctorat care l-ar fi îndreptățit la un punctaj mai mare;

(y) permisul de conducere a lui Coco, în condițiile în care la examenul teoretic s-a prezentat în locul său fratele lui Dodo, însă la proba practică, prin oraș, s-a prezentat personal și s-a comportat ireproșabil la volan.

8. Stabiliți dacă este revocabil (și, în caz afirmativ, cum își produce efectele revocarea) un ordin al Prefectului Municipiului București prin care numitul D. Fectu este numit în funcția de subprefect al Municipiului București.

9. Explicați dacă, și cum, și de cine poate fi revocată o autorizație de funcționare a unei discoteci emise de Consiliul local al orașului Babadag, fără consimțământul proprietarului de la etajul 1 al aceluiași imobil, P.N. Sionaru. Poate fi această autorizație confirmată astfel încât să fie valabilă? Explicați pe scurt.

10. Arătați dacă următoarele acte administrative sunt revocabile, în caz afirmativ, explicați cum își produce efectele revocarea și, în fine, care sunt posibilele organe administrative care ar putea dispune revocarea:

(a) o dispoziție a primarului municipiului Botoșani prin care numita Tut Anca Mona, fostul primar, primește titlul de cetățean de onoare al municipiului;

(b) o hotărâre de consiliu județean prin care se stabilește contravenția de „a emana mirosuri insuportabile în mijloacele intrajudețene de transport în comun, cauzate de lipsa igienei personale” și se sancționează cu amendă între 200-1.000 de lei;

(c) o autorizație de demolare a unei clădiri insalubre, încă necomunicată destinatarului, emisă de prefectul județului Teleorman;

(d) o hotărâre de consiliu local prin care a fost aprobat bugetul comunei Lihniți pe anul 2020, cu o majoritate de 6 consilieri din cei 11 prezenți, consiliul având un total de 13 consilieri.

11. Comisia Județeană de fond funciar Cluj, constituită pe baza Legii nr. 18/1991, a emis în favoarea lui A. Urica un titlu de proprietate asupra unui teren. Ulterior, constatând că terenul respectiv nu putea face obiectul împrumutării, a revocat actul. Între timp însă, A. Urica a înstrăinat terenul surorii sale, numita B. Urica.

Ce poate face B. Urica pentru a păstra terenul înstrăinat?

12. A., obținând autorizația de practicare a meseriei de croitor, încheie cu B. un contract de antrepriză având ca obiect un costum. Înainte de a-și executa obligația contractuală, autorizația îi este revocată.

Este legală, în speță, această revocare, raportat la faptul că în urma obținerii autorizației s-a încheiat contractul de antrepriză? Ce efect are revocarea asupra obligației contractuale neexecutate?

13. În speță s-a dovedit că A. și B., titularii unor diplome universitare, au obținut aceste diplome prin fraudă. Mai exact, aceasta a fost săvârșită la concursul de admitere în facultate. Instanța de fond a decis că revocarea diplomelor de absolvire este valabilă. A. și B. au făcut recurs arătând că, chiar dacă au intrat la facultate în mod fraudulos, diplomele le-au obținut în urma unei activități îndeplinite în mod legal, pe durata facultății.

Comentați afirmația celor doi. Analizați revocabilitatea diplomelor universitare din speță.

14. La 10 mai 2017, prin Ordinul ministrului învățământului nr. 28/2017, Gigel Blăniță (G.B.), profesor de gimnaziu, este numit în funcția de director al unei școli. Ulterior, în baza acestui ordin se încheie și un contract de muncă pe perioadă determinată de 4 ani. La 7 iulie 2018, prin Decizia nr. 14/2018, Inspectoratul județean Cluj a dispus numirea lui G.B. în postul de inspector școlar adjunct. La emiterea acestei decizii a avut o anumită influență și faptul că G.B. era membru PNL. În consecință, activitatea sa ca director a fost suspendată pe durata exercitării funcției de inspector adjunct. Ulterior, la 5 septembrie 2018, inspectorul școlar general emite Decizia nr. 17/2018, cu următorul conținut: „se revocă Decizia nr. 14/2018 și, în consecință, G.B. va reveni pe postul său de profesor de gimnaziu”. În aceeași zi se emite și Decizia nr. 18/2018, prin care Titel Ciubuc este numit inspector adjunct,

iar Ninel Peșcheș este numit directorul interimar al școlii, până la organizarea unui nou concurs.

(a) G.B. vă consultă în calitate de avocat. Pe cine trebuie să cheme în judecată pentru anularea Deciziilor nr. 17 și nr. 18 și pentru despăgubiri?

(b) Este Decizia nr. 14/2018 un act revocabil?

(c) În cazul în care acțiunea se admite parțial, iar Decizia nr. 17 este anulată, ce efecte va avea acest lucru asupra Deciziei nr. 18?

15. La data de 10 iunie 2015, numita Mânărean Aurica a solicitat Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate Buzău reconstituirea dreptului de proprietate asupra a trei parcele de teren aflate în raza județului Buzău, solicitând emiterea titlului de proprietate asupra acestor parcele care în anul 1960 fuseseră preluate de către Statul Român în urma procesului de colectivizare. Astfel, solicitanta a arătat că este moștenitoarea numitei Zgâr-Coman A., de la care au fost preluate terenurile în 1960. În susținerea pretențiilor sale, a depus și un testament al defunctei în favoarea sa. Ulterior, în urma denunțului unui terț s-a dovedit că testamentul în cauză este fals.

(a) Comisia vă cere o consultanță de specialitate întrebându-vă dacă poate revoca cele trei titluri de proprietate emise în favoarea acesteia, arătând că unul dintre ele a fost comunicat deja beneficiarei, un al doilea a fost semnat însă nu a fost încă comunicat, iar cel de-al treilea urma să fie semnat a doua zi;

(b) Știind că această Comisie județeană este un organ administrativ fără personalitate juridică aflat în subordinea prefectului, pe cine trebuie să cheme în judecată o persoană dacă dorește anularea unui titlu de proprietate și despăgubiri?

16. Primarul municipiului Turda emite o decizie prin care îl delegă pe viceprimar să stabilească criteriile de repartizare a locuințelor so-

cială și să le atribuie potrivit acestora. În baza acestei decizii, viceprimarul elaborează un regulament și, ulterior, încheie un asemenea contract cu numitul D.R. Glatu, în calitate de chiriaș. Ulterior, primarul revocă prima decizie, considerând-o ilegală și îl notifică pe noul chiriaș să părăsească imobilul închiriat, întrucât, decizia fiind revocată cu efecte retroactive, și contractul de închiriere se desființează. Știind că, potrivit Anexei nr. 4 la Codul administrativ, locuințele sociale fac parte din domeniul public local, răspundeți la următoarele întrebări:

(a) Decizia de delegare este legală, raportat și la dispozițiile Codului administrativ?

(b) Contractul de închiriere este valabil încheiat?

(c) Mai poate fi revocată prima decizie dat fiind faptul că în baza ei s-a încheiat un contract de închiriere?

17. La data de 5 iunie 2019, Gelu Vijelie a obținut de la primarul municipiului Dej autorizația de practicare a taximetriei nr. 58/2019, având o valabilitate de 5 ani. În consecință, a început să practice meseria de taximetrist pe raza municipiului. În anul 2020, o nouă lege prevedea că toate autorizațiile taxi trebuie depuse la autoritatea emitentă în vederea preschimbării lor cu unele emise într-un format nou. Pe de altă parte, noua lege prevedea și un număr maxim de autorizații taxi ce pot fi emise într-o unitate administrativ-teritorială, în funcție de numărul de locuitori. Acolo unde fuseseră deja emise mai multe autorizații taxi decât numărul maxim permis de noua lege, era necesară revocarea surplusului de autorizații, pentru acest lucru urmând a fi făcute departajări pe baza unor punctaje obținute de fiecare, în funcție de tipul autoturismului, vechimea autorizației, vechimea în profesia de taximetrist a titularului etc. În consecință, la nivelul municipiului Dej se formează Comisia de analiză a autorizațiilor taxi, care avea rolul de a analiza toate autorizațiile depuse în vederea preschimbării și propunerii preschimbării ori retragerii autorizațiilor

analizate. În consecință, Comisia a propus și primarul a aprobat revocarea autorizației nr. 58/2019, pe motiv că aceasta a fost ilegal emisă, întrucât la 5 iunie 2019 era deja depășit numărul maxim de autorizații de taxi posibil a fi emise în municipiul Dej; în consecință, emiterea oricărei autorizații taxi peste acest număr constituia, în sine, o ilegalitate.

Răspundeți la următoarele întrebări:

(a) Arătați în ce condiții ar putea fi ea revocată, date fiind condițiile speței. Unde se încadrează ipoteza de revocare prevăzută de legea din 2020?

(b) Pe cine poate chema în judecată reclamantul dacă dorește să obțină anularea măsurii de revocare și despăgubiri? Argumentați pe scurt.

(c) Ce fel de aprobare este cea care duce la revocarea unei autorizații taxi? Explicați.

18. La data de 20 iulie 2019, după o întrerupere de doi ani, la reputatul post de televiziune ZEROTV era în derulare al 286-lea episod al serialului „Elodia”. La emisiune a participat și clarvăzătoarea Chitanța de la Constanța (cumnata nurorii verișoarei Mamei Omida), care, aplicându-și o autohipnoză în direct, a afirmat că Elodia este în viață, dar că, pentru a menține audiența postului ZEROTV ridicată, stă ascunsă contra cost, urmând să apară imediat înainte de alegerile generale, astfel încât Partidul P. să obțină majoritatea absolută în Parlament. Considerând aceste afirmații ca fiind denigratoare pentru postul de televiziune, moderatorul emisiunii a invitat-o pe clarvăzătoare să părăsească emisiunea de îndată. Refuzul acesteia de a da curs cererii a iscat un scandal monstru în platou, cu înjurături, blesteme etc., lăsându-se la un moment dat și cu câțiva pumni și palme. La scandal au participat

toți invitații în emisiune, dar nu și moderatorul, care tot timpul a stat deoparte, mulțumit de ratingul în creștere al postului.

La 28 iulie, prin Decizia nr. 123/2019, Consiliul Național al Audiovizualului, organ administrativ autonom format din 9 membri și condus de un președinte numit prin decret al Președintelui României, a sancționat postul de televiziune ZEROTV cu retragerea licenței de emisie și suspendarea dreptului de a mai obține o asemenea licență pe o perioadă de 1 an, pentru faptele arătate mai sus, care au adus atingere moralei și liniștii publice, mai ales că au avut loc la o oră cu audiență maximă (21.00). La 18 septembrie 2019, a formulat acțiune în contencios administrativ numitul D.A. Konescu, moderatorul emisiunii în cauză și, totodată, acționarul majoritar al SC DDD SRL, deținătoarea postului de televiziune, solicitând anularea deciziei de sancționare și daune morale pentru atingeri aduse imaginii postului TV, arătând că decizia este ilegală, întrucât:

(a) potrivit art. 19 din Legea de funcționare a CNA, acest organ administrativ emite hotărâri cu votul secret al majorității membrilor săi. Prin urmare, cel puțin două motive de nulitate pot fi observate. Pe de o parte, denumirea greșită, iar, pe de alta, deși decizia a fost adoptată cu 4 voturi „pentru” și 4 abțineri (numitul Mitu Itu fiind absent), ea nu poartă decât semnătura lui Rodd Ciolanu, președintele CNA, deci avem un viciu de semnare, de vreme ce nu toți cei care au votat „pentru” au și semnat-o; în plus, și data de ieșire este greșită;

(b) pe fond, oricum decizia este ilegală, întrucât, licența fiind un act legal creator de drepturi, ea nu mai poate fi revocată, trebuind să fie menținută pe întreaga perioadă pentru care a fost acordată.

Prin întâmpinare, CNA a solicitat respingerea acțiunii, întrucât:

a) reclamantul nu are calitate procesuală activă de a ataca decizia în cauză, căci ea se referă (și, implicit, vatămă) la societatea care deține

postul de televiziune, și nu la persoana fizică; prin urmare, fiind vorba despre o nulitate relativă, ea nu poate fi invocată de către reclamant;

b) oricum acțiunea este lipsită de interes, întrucât, imediat după introducerea acțiunii, președintele semnatar al actului, R.C., a decedat, deci actul este lipsit de orice efecte juridice.

Soluționați următoarele probleme juridice:

(1) Având în vedere petitele acțiunii, cine poate fi chemat în judecată?

(2) Analizați legalitatea actului atacat, din punctul de vedere al formei și procedurii sale de emitere.

(3) Analizați problema revocabilității licenței de emisie TV.

(4) Ținând cont de viciile de care suferă licența în cauză, arătați care este sancțiunea care ar trebui să i se aplice actului.

19. Numiții Igor Știrbu și Iurie Carie sunt doi absolvenți ai Facultății de Stomatologie a Universității (private) Șpilul Haret, promoția 2007. La 20 aprilie 2012, prietenii le-au atras atenția că, potrivit articolelor din presa de scandal din România, diplomele universitare ale acestora ar fi fost revocate prin decizii ale rectorului universității, numitul Halim Ștrudel. Astfel, potrivit reputatului tabloid Can, ambele decizii au la bază prevederile art. 47 din Legea nr. 1/2011 a educației naționale¹ (potrivit acestuia, „senatul universității revocă, la propunerea rectorului, diplomele universitare obținute prin fraudă”), arătându-se, totodată, că actele în cauză au fost adoptate ca urmare a unui raport întocmit de corpul de control al ministrului educației, cercetării și inovării, potrivit căruia Igor Știrbu ar fi copiat la un examen din facultate, iar

¹ Prevederile Legii nr. 1/2011 au fost abrogate, în majoritate, prin Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, respectiv Legea nr. 199/2023 a învățământului superior. Raportat la datele speței, s-a păstrat problema de drept în discuție pe prevederile Legii nr. 1/2011.

lurie Carie a obținut diploma de bacalaureat abia în anul II de facultate, astfel cum i-a permis un regulament al universității, în vigoare la data respectivă, declarat ilegal și ulterior abrogat. Și, întrucât cei doi aveau domiciliile în Republica Moldova, Universitatea a decis să publice actele de revocare în Monitorul Oficial, pentru a le face cunoscute. Cei doi au formulat acțiuni în contencios administrativ împotriva Ministerului Educației, Cercetării și Inovării, respectiv a Universității, solicitând anularea actelor de revocare, care, în opinia celor doi, suferă de anumite vicii de nelegalitate:

(a) Rectorul actual nu avea competența să revoce cele două diplome, întrucât acesta a fost ales numai la 1 ianuarie 2012, deci nu el le-a emis.

(b) Potrivit prevederilor Legii nr. 1/2011, rectorul emite dispoziții.

(c) Chiar dacă admitem că cele două diplome ar fi afectate de un viciu de nelegalitate, acesta nu este atât de grav încât să atragă nulitatea absolută a acestora; or, nulitatea relativă s-a prescris deja, trecând mai mult de 3 ani de la emiterea actelor.

(d) Oricum cele două diplome nu mai puteau fi revocate, întrucât ele au intrat în circuitul civil odată cu exercitarea profesiei de medic stomatolog de către titularii acestora, începând cu anul 2007, deci actele de revocare au încălcat prevederile art. 1 alin. (6) LCA.

Prin întâmpinare, universitatea a solicitat respingerea acțiunii ca inadmisibilă, întrucât, fiind vorba despre o universitate privată, oricum nu poate sta în judecată în contencios administrativ, actele sale nefiind veritabile acte administrative. Răspundeți la următoarele întrebări:

(a) Cine poate avea (în abstract) calitate procesuală pasivă în speță?

(b) Analizați legalitatea actelor de revocare ținând cont de toate datele din speță.

(c) De când intră în vigoare actele de revocare?

(d) Comentați susținerea universității cu privire la admisibilitatea acțiunii.

(e) Analizați aplicabilitatea art. 146 din Legea nr. 1/2011 la diplomele universitare emise înainte de intrarea în vigoare a acestei legi. **(Articolul 146:** „Rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară.”).

20. Numitul Compilat din Pont, de profesie medic veterinar, a obținut în anul 2003 titlul de doctor în zootehnie, susținând teza cu titlul „*Furajarea corectă la vaci*”, primind și cea mai înaltă distincție, „*Gluma cum laudae*”. În 2012, după ce este desemnat primar într-o comună de munte, în presă apar articole potrivit cărora lucrarea sa este copiată în proporție de 30% dintr-o teză anterioară, semnată N. Ciurdaru-Văcăroiu, cu titlul „*Despre vaci cu accente pe tauri*”, căreia i se acordase, în anul 1996, distincția „*Numa cum laudae*”. Potrivit reglementării existente în 15 iulie 2012 (cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011), orice abatere de la normele de etică și deontologie profesională (între care se înscrie și plagiatul) se constată și se sancționează de către Comisia Superioară de Etică, Onoare și Verticalitate (CSEOV), organ administrativ aflat în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, format din 23 de membri, din toate domeniile de specialitate ale învățământului, funcțiile trebuind să fie distribuite în mod uniform. La capitolul dedicat învățământului superior, subcapitolul „*Doctoratul*”, s-a stabilit că toate tipurile de fraude legate de tezele de doctorat se constată și se sancționează de către Comisia Superioară de Doctorate Cinstite și Corecte (CSDCC), din subordinea aceluiași minister. La 1 iulie 2012, N. Ciurdaru-Văcăroiu formulează o cerere către CSDCC de sancționare a lui C.P. cu retragerea titlului de doctor pentru motiv de plagiat.

Ipoteza I: La 15 iulie, ora 9.00, CSDCC începe deliberarea. La ora 10.00 se publică în Monitorul Oficial o hotărâre de Guvern (H.G. nr. 1313/2012) prin care CSDCC este desființată, toate atribuțiile sale fiind preluate de către CSEOV. De asemenea, potrivit aceleiași hotărâri, această din urmă comisie își sporește numărul la 45 de membri, celor 23 deja existenți adăugându-li-se încă 22 de medici veterinari.

(a) Analizați legalitatea H.G. nr. 1313/2012 din toate punctele de vedere care ridică probleme. Comisia deliberază în continuare și stabilește, la ora 11.30, că a fost plagiat.

(b) A avut această comisie competență, știind că, deliberând cu ușile închise, a aflat de hotărâre abia după pronunțarea „verdictului”?

Ipoteza a II-a: CSDCC respinge cererea petentului considerând că nu este competentă, recomandând acestuia să se adreseze CSEOV.

(a) Raportat la principiile dreptului administrativ, care dintre cele două comisii este competentă să soluționeze cererea petentului?

(b) Pe cine trebuie să cheme în instanță petentul pentru a obține pe cale jurisdicțională satisfacerea pretenției sale? Explicați pe scurt.

(c) Știind că diploma de doctor a fost emisă de Universitatea de Vaci și alte Rumegătoare din Miticești, fiind ulterior confirmată (sub aspectul legalității procedurii) de către CSDCC, arătați și explicați cum se revocă o asemenea diplomă în lipsa unei prevederi legale exprese.

21. La 18 februarie 2015, Consiliul general al Asociației Vânătorilor și Pescarilor din România a stabilit prin Hotărârea nr. 255/2015 că, timp de un an calendaristic, începând cu 1 mai 2015, nu se vor mai emite permise de vânatoare sau de pescuit, raportat la faptul că, oricum sunt foarte mulți vânători și pescari care au acest drept, în vreme ce fondul cinegetic, respectiv cel piscicol sunt, la acest moment, deficitare. Consiliul este format din 25 de membri și este condus de un președinte (care, potrivit regulamentului, emite și permisele de vânatoare și pescuit) și un vicepreședinte.

La 15 mai 2015, numitul Barbaru K. Conan formulează acțiune în contencios administrativ solicitând anularea Hotărârii nr. 255/2015, obligarea autorității la emiterea pe numele său a unui permis de pescuit și daune materiale de 1000 de lei, reprezentând contravaloarea peștilor pe care nu îi va prinde, întrucât nu are permis, arătând următoarele:

(a) Hotărârea este ilegală pentru că a fost semnată numai de vicepreședinte, nu de toți cei 12 membri care au votat „pentru”, în condițiile în care președintele a lipsit, dar nu i-a delegat vicepreședintelui atribuțiile sale, iar ceilalți membri s-au abținut de la vot. Prin urmare, avem un viciu de competență și unul de formă, legat de semnătură;

(b) Oricum hotărârea nu ar fi trebuit să i se aplice, întrucât el a mai avut permis de pescuit cu câțiva ani în urmă, care i-a expirat însă după un an, așa că cererea pe care a formulat-o el la 12 martie trebuia să fie soluționată favorabil, iar nu negativ de către vicepreședinte.

Prin întâmpinare, autoritatea pârâtă a susținut că acțiunea trebuie respinsă ca inadmisibilă, întrucât actul atacat nu este un act administrativ, acesta fiind emis de o asociație privată. Răspundeți la următoarele întrebări:

(i) Hotărârea nr. 255/2015 este un act administrativ pur și simplu sau afectat de modalități? Explicați.

(ii) Cine are calitate procesuală pasivă în speță raportat la petitele acțiunii?

(iii) Analizați legalitatea Hotărârii nr. 255/2015, raportat la datele care există în speță.

(iv) Puteți să vă imaginați două situații juridice diferite în care un permis de vânătoare, legal emis, poate fi revocat?

22. La 10 iunie 2020, reclamantul P.P. a chemat în judecată Consiliul județean Satu-Mare, reprezentat prin președintele acestuia, solicitând anularea unei autorizații semnate de acesta din urmă, precum și des-

păgubiri de 10.000 de lei pentru stresul produs de ideea că lângă proprietatea sa personală s-ar putea construi un crematoriu de animale (obiectul autorizației). Pârâtul a invocat, pe de o parte, excepția lipsei calității sale procesuale pasive, arătând că, neavând patrimoniu, nu poate fi obligat la plata despăgubirilor, iar, pe de alta, că autorizația în cauză a fost emisă în baza HCJ nr. 666/2020, prin care s-a stabilit că pe parcela imediat învecinată reclamantului urmează a se edifica un asemenea obiectiv, după scoaterea la licitație publică. Or, de vreme ce hotărârea nu a fost atacată de reclamant în contencios administrativ, ea se bucură de prezumția de legalitate, prin urmare, din acest punct de vedere, și autorizația subsecventă e legală. Reclamantul, în apărare, invocă prevederile art. 173 alin. (3) lit. a) și alin. (4) lit. a) și b) C. adm., din care rezultă că acest organ administrativ dispune atât de buget, cât și de bunuri, arătând deci că pârâtul are calitate procesuală pasivă, putând fi pârât în speță. Pe de altă parte, având în vedere populația județului (375.000 de locuitori), precum și faptul că, din cei 30 consilieri prezenți, au votat hotărârea doar 20, printre care și numitul V.T. Rinaru, soțul beneficiarului hotărârii și al autorizației, așadar, raportat la gravitatea acestor vicii cele două acte administrative trebuie să fie considerate inexistente.

(a) Analizați problema calității procesuale pasive în speță, stabilind cine trebuie și cine nu poate fi chemat în judecată, raportat la cererile formulate de reclamant.

(b) Analizați legalitatea celor două acte administrative raportat la datele din speță și la susținerile părților, precum și eventualele sancțiuni aplicabile.

(c) Presupunând că vătămarea reclamantului e una reală, arătați dacă și cum e revocabilă autorizația din speță.

C. Doctrină suplimentară

ION BRAD, „Caracteristicile juridice specifice ale actului administrativ de revocare”, în SUBB nr. 2/2007.